

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222201015
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1222201015.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. I., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: Z. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. M. XX/B, G. V., t.č. bytom P. V. XX, K., a otca: M. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. X, K., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Otec je povinný predbežne platiť výživné na maloletú M. I., nar. XX.XX.XXXX, v sume 150,- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, vopred k rukám matky, a to počnúc vykonateľnosťou tohto rozhodnutia.

Otec je oprávnený predbežne sa stretávať s maloletou M. I., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny víkend od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že miestom odovzdania a prevzatia maloletého dieťaťa je miesto bydliska matky.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietá.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresný súd Bratislava V dňa 05.01.2022, postúpeným na tunajší súd dňa 10.01.2022 a doplneným dňa 03.02.2022 sa matka domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej M.. Spolu s návrhom vo veci samej sa domáhala aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd až do rozhodnutia vo veci samej zveril maloletú M. do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletú sumou vo výške 300,- eur mesačne a zároveň žiadala upraviť styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny víkend od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

2. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením č.k. 11P/3/2022-55 zo dňa 22.02.2022 vylúčil na samostatné konanie ďalej vedené pod sp. zn. 11P/26/2022.

3. Matka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že s otcom maloletej nie sú zosobášení. Ich spolužitie bolo spočiatku bez väčších problémov, čo sa však postupom času zmenilo. Otec maloletej sa stále viac zdržiaval mimo bydliska a tvrdil, že chodí do práce. Keď si od neho matka pýtala peniaze, tak jeho odpoveď bola, že nemá, dokonca si pýtal peniaze od nej. Keď mu matka povedala, že nemá, pýtal sa, či maloletá dcéra nemá odložené peniaze, ktoré dostávala od rodiny k svojim sviatkom. Z týchto peňazí matka otcovi požičala celkovo 300 eur, ktoré do dnešného dňa nevrátil. Viackrát sa stalo, že mu v noci niekto zavolať a on odišiel bez vysvetlenia. Keď sa ho na toto konanie matka pýtala, odpovedal jej, že nemusí vedieť o všetkom. Uvedená situácia matke stále viac prekážala, keďže bola na starostlivosť o maloletú celé dni aj noci sama. Postupom času však vzťah otca k matke ochladol, čo viedlo k jeho nevere. Rodičia maloletej sa na prelome rokov 2020/2021

dohodli, že sa budú snažiť na ich vzťahu pracovať. Napriek tomu si však otec vždy našiel dôvod, prečo nebyť s matkou a maloletou. Koncom júna 2021 táto situácia vyvrcholila odchodom matky zo spoločnej domácnosti. Odvtedy starostlivosť o maloletú matka zabezpečuje sama. Ohľadom rodičovských práv a povinností k maloletej rodičia uzavreli dňa 01.07.2021 rodičovskú dohodu, ktorú však nepredložili súdu na schválenie. Obsahom rodičovskej dohody je záväzok otca prispievať na maloletú mesačne sumou 150,- eur vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky, avšak vyživovaciu povinnosť si neplní riadne a včas. Matka pracuje ako učiteľka na ZŠ P. V. XX a jej čistý mesačný príjem je v priemere 800 - 900 eur. Mesačné výdavky na maloletú matka deklarovala v celkovej výške cca 700 eur, a to konkrétne: bývanie - 115 eur, jasle - 300 eur, strava v jasliach - 150 eur, oblečenie - 45 eur, poisťka - 29,17 eur, lieky - 8 eur, drogeria - 15 eur a voľnočasové aktivity - 40 eur. Mesačné výdavky matky boli deklarované v celkovej výške cca 365,- eur, konkrétne: bývanie - 115 eur, cestovanie - 20 eur, lieky - 15 eur, poisťka - 24,99 eur, mobil - 10 eur, strava - 150 eur a oblečenie - 30 eur. Matka uviedla, že majetkové pomery otca jej nie sú známe, podľa jej informácií by mal byť konateľom spoločnosti. Na základe uvedeného sa matka domáha, aby súd predbežne upravil pomery, nakoľko otec si neplní vyživovaciu povinnosť k maloletej riadne a včas, časy realizácie styku s maloletou nedodržiava, matku vopred neinformuje, či si po maloleťu príde alebo nie, pričom táto neistota narúša režim maloletej.

4. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka doložila rodný list maloletej, dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, ročné zúčtovanie preddavkov na daň za rok 2020, prehľad platieb od otca maloletej, potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku, mzdový list za obdobie od 1/2021 do 12/2021, zmluvu o poskytovaní sociálnej služby v detských jasliach, prehľad platieb za jasle, dohodu o prenechaní služobného bytu na dočasné užívanie a zmluvu o poskytovaní sociálnej služby včasnej intervencie.

5. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

12. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

15. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov. Uvedené mal na mysli aj zákonodarca v novom Civilnom mimosporovom poriadku nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v týchto konaniach nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

17. Neodkladným opatrením možno v súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom nariadiť rodičovi platiť výživné v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením (§ 366 CMP) mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená, a aby sa aj rodič, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, finančne podieľal na jeho výžive.

18. S poukazom na citované zákonné ustanovenia ako i preskúmajúc návrh matky súd považoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za čiastočne dôvodný a styk otca s maloletým dieťaťom upravil tak, ako je uvedený vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti. Z obsahu návrhu matky vyplýva, že matka od júna 2021 zabezpečuje starostlivosť o maloletú sama, pričom otec časy realizácie styku s maloletou v zmysle rodičovskej dohody uzavretej dňa 01.07.2021 (ktorá však nebola súdu predložená na schválenie) nedodríava a matku vopred neinformuje, či si po maloletú príde alebo nie, pričom táto neistota narúša režim maloletej. Aj keď v tomto prípade sa otec ako oprávnený nedomáha úpravy styku a matka nebráni styku otca s maloletým dieťaťom, mal súd za to, že za účelom zastabilizovania pomerov a režimu dieťaťa v tak útlom veku (X roky) a tiež s cieľom predchádzania konfliktom medzi rodičmi je v záujme maloletej potrebné predbežne upraviť jej styk s otcom, a to v rozsahu postačujúcom (pre tento moment a v tomto štádiu konania) pre udržanie vzájomných vzťahových väzieb medzi otcom a maloletou. Čo sa týka rozsahu stretávania, súd určil, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý nepárny týždeň od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Optimálny rozsah styku vhodný pre maloleté dieťa si však rodičia môžu - prípadne s využitím mediácie - upraviť rodičovskou dohodou aj odchyľne a nad rámec tohto neodkladného opatrenia.

19. Pokiaľ ide o návrh matky v časti, v ktorej sa domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, dospel súd k záveru, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v uvedenom smere splnené nie sú, preto návrh v tomto rozsahu zamietol.

20. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú tieto práva zjavne ohrozené, a to dočasne, kým o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine v konaní vo veci samej. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, maloletá žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá aj reálne zabezpečuje starostlivosť o ňu. Za uvedených okolností nie je opodstatnené formou neodkladného opatrenia upravovať zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného rodiča, v tomto prípade matky, nakoľko z návrhu jasne vyplýva, že maloletá sa toho času v osobnej starostlivosti matky aj fakticky

nachádza a zo strany otca tomu nie je nijak bránené. V tomto smere nie je nutné duplikovať už existujúci stav nariadením neodkladného opatrenia, ktoré neslúži na takéto účely.

21. V časti neodkladného opatrenia týkajúceho sa platenia výživného súd návrhu matky čiastočne vyhovel a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na mal. M. v sume 150,- eur mesačne. Je zrejmé, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a otec si vyživovaciu povinnosť neplní pravidelne. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere, a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Vyživovacia povinnosť otca voči maloletej nebola doposiaľ súdom upravená, čo môže matku stavať do nevýhodnej pozície, kedy si nie je istá v akej výške, a či vôbec otec na maloletú bude prispievať. V posudzovanom prípade mal preto súd preukázanú existenciu potreby dočasnej nevyhnutnej úpravy týkajúcej sa plnenia vyživovacej povinnosti otca k maloletej, pričom pri určení jej výšky vychádzal zo sumy životného minima určeného na nepľnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (t.č. 99,56 eur/mes.), zohľadňujúc aj skutočnosť, že časť nákladov na maloletú je krytá aj prídavkom na dieťa (t.č. 25,88 eur/mes.). Takéto rozhodnutie je jednoznačne v záujme maloletej, najmä v záujme toho aby mala zabezpečené nevyhnutné výdavky, ktorými sú predovšetkým výdavky na stravu, oblečenie, hygienu a pod. Nakoľko súd nemal preukázané príjmové a majetkové pomery otca, ako ani jeho aktuálne schopnosti a možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej, výživné upravil v miere aká nevyhnutne pokryje odôvodnené potreby maloletej, a to do času, kým súd nerozhodne vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. 11P/3/2022. Súd mal teda za to, že výška výživného upravená neodkladným opatrením v sume 150,- eur na maloletú M. je primeraná a zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere, preto vo zvyšnej časti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

22. Popritom však neostalo bez pozornosti súdu, že medzi rodičmi sú nezhody a maloletá je (už len v dôsledku rozchodu rodičov) vystavená záťažovej situácii, čo samo o sebe musí mať negatívny vplyv na jej psychickú pohodu a emocionálne prežívanie. Je teda v záujme maloletej a aj oboch rodičov, aby sa situácia stabilizovala a nie zbytočne dramatizovala. Vzhľadom na uvedené súd záverom považuje za potrebné zdôrazniť, že úloha oboch rodičov v živote maloletého dieťaťa je nezastupiteľná a záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič môže byť dobrým rodičom. Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho a najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletou a tento záujem v zásade vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia. Súd preto dôrazne vyzýva, aby rodičia prevzali svoju rodičovskú zodpovednosť za harmonický vývoj dcéry a snažili sa o upokojenie aj tak pre všetkých náročnej porozchodovej životnej situácie. V tejto súvislosti súd apeluje najmä na to, aby rodičia využili možnosť odbornej pomoci (psychológ, mediátor), reagovali rozvážne a pokúsili sa situáciu riešiť predovšetkým dohodou.

23. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia nadobúda vykonateľnosť dňom doručenia. Súd bude vo veci samej pokračovať v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11P/3/2022.

24. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia

V Bratislave dňa 22.02.2022

JUDr. Hana Posluchová
sudkyňa